

Ἄργα βαδίζει ὁ Χριστός



Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

Ἄργά βαδίζει  
ὁ Χριστός



Ἐν πλῶ

Μετάφραση από τὰ Σερβικά:

Σβέτλινα Πέτσιν

Ήλιος Σαραγούδας

Νεφέλη Σαραγούδα-Πέτσιν

Θεολογική ἐπιμέλεια:

Ἀλέξιος Π. Παναγόπουλος,

Καθηγητῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσης

καί doctor Πανεπιστημίου

Σερβικοῦ Σαράγιεβο

© Ἐκδόσεις Ἐν πλῶ

Κολοκοτρώνη 49 Ἀθήνα 105 60

Τηλ.: 210 3226343 - Fax: 210 3221238

e-mail: info@enploeditions.gr

www.enploeditions.gr

Α΄ ἔκδοση: Ἰανουάριος 2008

Β΄ ἔκδοση: Σεπτέμβριος 2008

Γ΄ ἔκδοση: Σεπτέμβριος 2009

Δ΄ ἔκδοση: Νοέμβριος 2010

ISBN: 978-960-6719-18-9

## Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΩΝ . . . . .	9
Ἄργά βαδίζει ὁ Χριστός . . . . .	13
Ἐκκλησία καί ἐπαναστατική παιδαγωγική . . . . .	39
Ἀγαπᾶτε τοὺς φίλους σας . . . . .	73
Περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν . . . . .	99
Σέ ποιόν ἀνήκει ἡ γῆ; . . . . .	125
Ἡ τραγωδία τῆς πίστεως . . . . .	149
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Ἀποσπάσματα ἀπὸ τόν Λόγο περὶ ὀπτιμισμού . . . . .	173
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Προσευχές στή λίμνη . . . . .	191



## Πρόλογος τῶν Ἐκδοτῶν

Ἡ ἔκδοση στα Ἑλληνικά τῶν ἔργων τοῦ ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς ἀποτελεῖ τιμὴ καὶ εὐλογία γιὰ τίς Ἐκδόσεις Ἐν πλῶ. Ὅχι μόνο γιατί ὁ ἅγιος Νικόλαος εἶναι ἓνας ἅγιος μέ θεολογική βαθύτητα καὶ οἰκουμενικό κύρος, ἀλλά καὶ γιατί αὐτός καθαυτός ὁ λόγος του ἀποτελεῖ μιὰ πολυεπίπεδη μύηση σέ ἓνα κόσμο χάριτος καὶ ἀλήθειας.

Ὅπως οἱ σταγόνες τῆς βροχῆς πέφτουν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἴδιες παντοῦ, ἀλλά τό ἔδαφος πού τίς δέχεται παρουσιάζει ποικιλία μορφολογίας, ἔτσι συμβαίνει καὶ μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ στοὺς ἁγίους: εἶναι ἴδιας ποιότητας γιὰ ὅλους, ὅμως κάθε ἅγιος παρουσιάζει τά δικά του ξεχωριστά, προσωπικά ιδιώματα, πού ἡ χάρις ἀναδεικνύει καὶ στυλιβώνει μέ τό φῶς καὶ τή λαμπρότητά της. Κι ἔτσι, κάθε ἅγιος ἔχει τὸν ιδιαίτερο χαρακτήρα καὶ τὴν ιδιαίτερη ὁμορφιά του – στόν ἓνα λαμποκοπᾶ τό τάδε χάρισμα, στόν ἄλλο τό δεῖνα. Ὁ ἅγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς συγκεντρώνει στό πρόσωπό του τέτοια χαρίσματα καὶ ιδιώματα, πού δέν θά ἦταν ὑπερβολή νά τὸν χαρακτήριζε κανεῖς, σύγχρονο

πατέρα τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπῆρξε μεγάλος θεολόγος μέ βαθιά γνώση τῶν θεολογικῶν καί φιλοσοφικῶν ρευμάτων τῆς ἐποχῆς του· ποιμένας μέ ἀσίγαστη τήν ἔγνοια καί τή φροντίδα γιά τό ποιμνιό του· ἄνθρωπος μέ πλατιά καλλιέργεια καί διεθνή ἀκτινοβολία σέ ποικίλα περιβάλλοντα, θρησκευτικά καί μή· χριστιανός μέ βαθιά προσήλωση στήν εὐαγγελική του ἀποστολή καί ἄσβεστο πόθο τῶν ἐσχάτων.

Τό ἔργο τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐπίσης συνδυάζει μεγάλη ποικιλία ιδιαίτερων χαρακτηρισμάτων: διαθέτει ἀφενός μέν ἀπλότητα καί καθαρότητα, ἀλλά καί ἀφετέρου βάθος καί ἐμβρίθεια – ἢ μία ἀνάγνωση, ὅσο κι ἂν φαίνεται εὐκόλη, δέν ἐξαντλεῖ τά ἐπίπεδα τῶν νοημάτων πού κρύβονται πίσω ἀπό τίς λέξεις καί πού ὀλοένα ἀναδύονται ἀπό βάθη μυστικά σέ κάθε ἐπόμενη. Ὁ ἀναγνώστης ἀπολαμβάνει ἕνα λόγο λιτό καί ἀπέριττο, πού ὅμως, σέ κάποιες ἄξιαφνες ἀποστροφές του, γεννᾷ εἰκόνες ιδιαίτερης λογοτεχνικῆς ἐπιδεξιότητος – μοιάζει νά ἀναδίδεται ἀπό μέσα τους τό ἄρωμα καί ἡ σοφία πού συνήθως ἀναδίδουν τά ἀρχετυπικά κείμενα τοῦ ἀνθρώπινου πολιτισμοῦ!

Τό «Ἄργά βαδίζει ὁ Χριστός» ἀποτελεῖ τόν δεύτερο τόμο (μετά τό «Στοχασμοί περί καλοῦ



καί κακοῦ») πού οἱ Ἐκδόσεις Ἐν πλῶ προσφέρουν στό ἑλληνικό ἀναγνωστικό κοινό. Μέ τήν εὐλογία τοῦ Ἁγίου, κυκλοφορήθηκαν ἤδη καί οἱ δύο τόμοι «Δρόμος δίχως Θεό δέν ἀντέχεται...» καί «Δέν φτάνει μόνο ἡ πίστη...» πού περιλαμβάνουν τριακόσιες ἱεραποστολικές ἐπιστολές. Μέ τά τέσσερα αὐτά βιβλία, καθῶς καί μέ τό μικρό τευχίδιο «Ἅγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς – Μικρό Συναξάρι», πού τά πλαισιώνει, νομίζουμε πῶς δίνεται στό ἑλληνικό ἀναγνωστικό κοινό μιά πολύ καλή εἰσαγωγική γεύση ἀπό τό πλούσιο ἔργο καί τήν προσωπικότητα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ, σύγχρονου ἁγίου. Ἐλπίζουμε μέ τή βοήθεια τοῦ Ἁγίου νά συνεχίσουμε νά δημοσιεύουμε τά ἐκπληκτικά κείμενά του. Κι εἶναι περιττό νά εἰπωθεῖ πῶς μέ βιβλία σάν κι αὐτά, ἀποκτᾶ ἀνάσα καί ζωή αὐτό πού οἱ Ἐκδόσεις Ἐν πλῶ βλέπουν ὡς νόημα τῆς ἀποστολῆς τους: νά καθίστανται κανάλι καθαρό ἀπ' ὅπου κυλάει τό κρυστάλλινο νερό πού ὁ Κύριος καί οἱ ἅγιοι παρέχουν στίς διψασμένες καρδιές τῶν ἀνθρώπων...



## Ἀργά βαδίζει ὁ Χριστός

Γιά ὄσους προσμένουν μέ ἀνυπομονησία  
τῆ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ

*Λέγει ἀπὸ Σίμων Πέτρος: Κύριε, ποῦ ὑπά-  
γεις; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς: ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,  
οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ  
ἀκολουθήσεις μοι.*

Ἰω.13,36

**Ἀ**ργά περπατᾷ ὁ Χριστός, ἀγαπητά ἀδελ-  
φια. Προσέχει ποῦ θά σταθεῖ τό ἅγιο  
πόδι Του, γιατί δέν θέλει νά σταθεῖ στό αἷμα.  
Ἐπιλέγει στενά σοκάκια στή γῆ, στενόχωρα, για-  
τί δέν μπορεῖ νά περπατᾷ στήν πλατιά ἰδιοκτησία  
τῆς ἁμαρτίας. Ξεγλιστρᾷ ἀνάμεσα στούς ληστές,  
διαγκωνιζόμενος διαρκῶς, γιατί πρέπει νά περά-  
σει μπροστά.

Ἔρχεται, φερ' εἰπεῖν, ὁ Χριστός σέ μᾶς σάν  
φιλοξενούμενος καί μᾶς ρωτᾷ:

«Δεῖξτε μου δρόμο χωρίς αἷμα, χωρίς ἁμαρτία  
καί χωρίς ληστές!»

Ποιά ἀπάντηση θά μπορούσαμε νά Τοῦ

δώσουμε ; Ποῦ θά βρίσκαμε δρόμο ἄξιο τοῦ βαδίσματός Του ; Ἐάν κόχλαζε ὄλο τό ξεραμένο αἷμα ἀπό τή γῆ, ἡ γῆ θά παρουσίαζε ἕναν ὠκεανό αἵματος. Ἐάν ἀναβε φωτιά σέ κάθε μέρος ἀτιμασμένο ἀπό τήν ἁμαρτία, ἡ γῆ θά εἶχε μεταμορφωθεί σέ μία φλεγόμενη κόλαση. Ἐάν εἶχαν ἀναστηθεῖ ὄλοι οἱ νεκροί ληστές καί παρέλαυναν στή γῆ μαζί μέ τούς ζωντανούς, ἡ γῆ θά ἦταν ἕνα ἀδιάβατο δάσος ἀνθρώπινων σωμάτων.

Δέν θά μπορούσαμε νά Τοῦ ποῦμε : « Πήγαινε, Κύριε, στίς πόλεις ». Γιατί οἱ πόλεις σημαίνουν συνάθροιση πολλῶν ἀνθρώπων καί ἐγγύτητα. Κι αὐτά τά δύο προκαλοῦν καί δυναμώνουν τήν ἁμαρτία.

Δέν θά μπορούσαμε νά Τοῦ ποῦμε : « Πήγαινε, Κύριε, στά χωριά ». Διότι δέν ὑπάρχει χωριό πού νά μή μοιάζει μέ τή χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, καταφύγιο κακῶν πνευμάτων.

Δέν θά μπορούσαμε νά Τοῦ ποῦμε : « Πήγαινε, Κύριε, στό δάσος ». Γιατί τό δάσος εἶναι παλιός σύμμαχος τῶν ληστῶν καί τῶν ἁμαρτωλῶν. Στό δάσος ὁ Κάν σκότωσε τόν Ἄβελ.

Δέν θά μπορούσαμε νά Τοῦ ποῦμε : « Πήγαινε, Κύριε, στή θάλασσα ». Ἡ θάλασσα εἶναι τάφος τῶν πειρατῶν, τῶν τυχοδιωκτῶν καί τῆς πολεμικῆς δόξας.

Δέν θά μπορούσαμε νά Τοῦ ποῦμε : « Πήγαινε,

Κύριε, στόν ἀέρα». Καί ἀπό τόν ἀέρα ὁ ἄνθρωπος διέπραξε ἐγκλήματα ἐπάνω στά ἀδέλφια του.

Ἐμεῖς, οἱ ἄπλοῖ θνητοί, βαδίζουμε χωρίς φόβο καί ἐπιφύλαξη στά βήματα τῶν σκυλιῶν, τῶν τίγρεων, τῶν ὑαινῶν καί τῶν καμηλῶν. Ὅμως, ποιός ἀπό μᾶς θά τολμοῦσε νά προτείνει στό Χριστό: «Πήγαινε, Υἱέ τοῦ Θεοῦ, μέ τά βήματα πού πηγαίνουμε ἐμεῖς»; Κανείς. Μόνο ἓνα θά μπορούσαμε νά τοῦ ποῦμε ὅλοι ἐμεῖς: «Μήν ἔρχεσαι, Κύριε, μέχρι νά φτιάξουμε δρόμο γιά Σένα»!

Ἐμεῖς, οἱ ἄπλοῖ θνητοί, μπορούμε νά ξαποστάσουμε σέ κάθε σπίτι. Ὅμως, ποιός ἀπό μᾶς θά ἤξερε νά δώσει στό Χριστό τήν ἀπάντηση στό ἐρώτημα: «Ποῦ εἶναι τό σπίτι ὅπου ἐγώ θά μπορούσα νά ξαποστάσω»;».

Ἐγώ, ἐσύ καί κάποιος τρίτος θά τοῦ δίναμε τρεῖς διαφορετικές ἀπαντήσεις.

Ἐγώ θά τοῦ ἔλεγα: «Ἐσύ εἶσαι βασιλιάς, Κύριε, πήγαινε στά παλάτια»! Ὅμως, θά εἶχα κάνει λάθος. Λίγες φορές ἔγιναν τά παλάτια χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, καταφύγιο τῶν κακῶν πνευματικῶν; Μπορεῖ ὁ Χριστός νά φιλοξενηθεῖ στόν Ἡρώδη καί στόν Νέρωνα;

Ἐσύ θά τοῦ ἔλεγες: «Πήγαινε στούς ναούς, Κύριε, ἐσύ εἶσαι ὁ ἀρχιερέας». Ὅμως, θά εἶχες κάνει λάθος. Πῶς θά μπορούσε νά ξαποστάσει ὁ

Χριστός στό ναό τόν περικυκλωμένο ἀπό τά ὀστά τῶν νεκρῶν καί λερωμένο ἀπό ἀκάθαρτες προσευχές καί ἀνόητες ἐπιθυμίες;

Κάποιος τρίτος θά τοῦ ἔλεγε: «Ἐσύ, Κύριε, εἶσαι φίλος τῶν φτωχῶν, πήγαινε στό σπίτι τῶν ψαράδων, ὅπως πῆγες στόν Πέτρο καί τόν Ἄνδρέα». Ὅμως, ποιός βεβαιώνει ὅτι οἱ ψαράδες θά τοῦ προσφέρουν ψάρι καί ὄχι φίδι; Ἡ ἀλλιῶς θά τοῦ ἔλεγε: «Πήγαινε, Κύριε, στό σπίτι τῶν πλουσίων, ὅπως τοῦ Ζακχαίου καί τοῦ Νικόδημου». Ὅμως, ποιός ξέρει ἐάν στά γεμάτα χλιδή καί ἀμαρτία σπίτια θά βρεθεῖ ἀέρας γιά τόν Χριστό; Ποιός ξέρει ἐάν στά σπίτια τά γεμάτα με γλυκίσματα θά βρεθεῖ κάποιο ψίχουλο γιά τόν Χριστό;

Καί ἔτσι θά κάνουμε λάθος καί ἐγώ καί ἐσύ καί αὐτός. Ὅπου κι ἄν πατοῦσε ὁ Χριστός, τό βάδισμά του θά ζωντάνευε ὅλη τήν ἱστορία τοῦ τόπου ἐξαρχῆς. Ἐάν ἐγώ τόν ἔμπαζα στό παλάτι καί ἔβλεπα ὅλα ἐκεῖνα πού ζωντανεύουν μπροστά στό βλέμμα Του, ἐγώ θά εἶχα ντραπεῖ. Θά εἶχες ντραπεῖ καί ἐσύ μέ τόν Χριστό στό ναό, θά εἶχε ντραπεῖ καί ὁ τρίτος μέ τόν Χριστό ἀνάμεσα στους φτωχοῦς.

Ὅμως, καί ἐγώ καί ἐσύ καί ὁ τρίτος, ἐάν βλέπαμε γύρω μας καλά, θά μπορούσαμε νά δώσουμε μία ἀπάντηση στόν Χριστό: «Ἀπομακρύνσου

ἀπό μᾶς, Κύριε, ἀφοῦ δέν ἔχουμε κτίσει ἀκόμα σπίτι ἀντάξιό Σου».

Δέν θά εἶχαμε βασανιστεῖ λιγότερο γιά νά ἀπαντήσουμε στό ἐρώτημα τοῦ Χριστοῦ: «Σέ ποιούς καιρούς νά ἔρθω σέ ἐσᾶς;». Διότι ποιᾶ ἐποχή ὑπῆρξε χωρίς αἷμα, χωρίς ἁμαρτία, χωρίς ληστές; Καί ὁ ἴδιος ὁ καιρός ὅπου ὁ Χριστός ἐμφανίστηκε στή γῆ δέν ἦταν ὁ καιρός τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ὁ καιρός τοῦ ἐγκλήματος καί τοῦ Γολγοθᾶ. Ἐνα μόνο θά μπορούσαμε νά ἀπαντήσουμε στόν Χριστό: «Μήν ἔρχεσαι, Κύριε, ἀφοῦ δέν εἶναι ἀκόμα ὁ καιρός γιά τόν ἐρχομό Σου».

Καί ἔτσι, ἐάν ἀναγγέλλονταν ὁ ἐρχομός τοῦ Χριστοῦ, δέν θά ξέραμε οὔτε τόν δρόμο νά Τοῦ δείξουμε οὔτε νά Τοῦ προσφέρουμε σπίτι νά μείνει οὔτε νά προσδιορίσουμε τόν χρόνο. Θά ἦμασταν ἀμήχανοι καί ντροπιασμένοι, ὅπως οἱ πολίτες μιᾶς μικρῆς κωμόπολης πού ἔρχονται σέ ἀμηχανία καί ντροπή στήν ἀναγγελία τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἄρχοντα στόν τόπο τους. Μέχρι τότε ξέγνοιαστοι καί εὐχαριστημένοι μέ τόν ἑαυτό τους οἱ ἐπαρχιώτες ἐπαίρονται μέ τήν κωμόπολή τους καί ὑπερηφανεύονται γιά τά κάλλη της καί τόν πλοῦτο της. Ὅμως, στήν εἶδηση τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἄρχοντα, μόλις τότε ἀνοίγουν τά μάτια τους, καί βλέπουν ἐκεῖνο πού ἔως τότε δέν ἔβλεπαν, καί

αἰσθάνονται ἐκεῖνο πού ἕως τότε δέν αἰσθάνονταν. Μόλις τότε βλέπουν τή μιζέρια τοῦ τόπου τους, βλέπουν τά ἄβαφα σπίτια, τούς κατεστραμμένους δρόμους, τίς βρόμικες αὐλές, τόν χονδροκομμένο τσιφλικά, τούς ἀδέξιους ὑπηρέτες, τίς γελοῖες, ἄκομφες ἐπαρχιώτισσες κυρίες, τά ξυπόλυτα παιδιά, καί ὅλα τά ἄλλα πού μπορεῖ νά δείχνουν τήν τέλεια μιζέρια ἐνός τόπου. Καί βαθύ αἶσθημα ντροπῆς πιάνει τότε τούς κακόμοιρους νοικοκύρηδες. Καί πρόθυμα θά μήνυαν στόν ἄρχοντα νά μὴν ἔρθει, ἐάν αὐτό θά μπορούσε νά τόν ἀποτρέψει ἀπό τήν ἐπίσκεψη.

Μιά τέτοια ὁμοια περίπτωση συμβαίνει μέ τόν Χριστό καί ἐμᾶς. Ὅσο ἀκόμα δέν ἀναγγέλλεται ἡ ἄφιξη τοῦ Χριστοῦ, ἐμεῖς περήφανα σκεπτόμαστε: Ἄς ἔρθει ἀνά πᾶσα στιγμή· ἔχουμε καθαρούς δρόμους, στούς ὁποίους θά τόν ὀδηγήσουμε, καί καθαρά σπίτια ὅπου θά μείνει. Ἐχουμε πιό ωραίους δρόμους ἀπό αὐτούς πού εἶχαν τά Ἱεροσόλυμα καί πιό ωραῖα σπίτια ἀπό αὐτά τῆς Τύρου καί τῆς Σιδώνας. Ἴσως ὁ Χριστός νά ξαφνιαστεῖ μέ τήν κατασκευή τῶν δρόμων μας καί τήν πολυτέλεια τῶν σπιτιῶν μας. Ἄς ἔρθει Ἐκεῖνος καί οἱ δώδεκα ἀπόστολοί Του – δέν θά ντραποῦμε. Ἄς ἔρθει καί Ἐκεῖνος καί ὁ Θεός Πατέρας καί τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἐμεῖς δέν θά ντραποῦμε.